

dimo, da spadajo »Kamposteljski romariji« v visoko literaturo, pač pa bodo lepa cvetka v mistični gredici žive vere našega naroda.

—k Zbori, mesečna revija za novo zborovsko glasbo z glasbeno književno prilogo. Urejuje Zorko Prelovec, izdaja in zalaga pevsko društvo Ljubljanski Zvon v Ljubljani. Izšla prva številka letošnjega letnika s sledečo vsebino: Glasbeni del: K. P. Manojlovič: Orliji orle, moški zbor, E. Adamič: Za njo kot riba za vodo, moški zbor, I. Ocvirk: Jabuka, mešani zbor. Književna priloga: Uvodnik, Slika dr. G. Kreka, A. Dolinar: Novi akordi (1901—1914), Emil Adamič, Dr. S. Vurnik: Potrebe slov. glasbenega življenja v letu 1926, Ant. Dobronič: In hoc signo vinces!, S. Cerut: Dva učiteljska pevška zbora. Naši skladatelji. Pevske organizacije. Pevska društva. Glasbeni listi. Operna in koncertna kronika. Iz glasbenega sveta. Lstnica uredništva in uprave. — Naročnina na »Zbore« znaša za leto 1926: za državo SHS 40 Din, za Italijo 30 lir, za Ameriko poldrugi dolar. Naroča se revija na naslov: Uprava »Zborov«, pevsko društvo Ljubljanski Zvon v Ljubljani. — Toplo priporočamo lično litografiran in krasno tiskan list v naročbo vsem pevskim društvom in zborom, pevcem, učim, knjižničarjem ter sploh vsem, ki se za glasbo zanimajo. Vsebine prve številke je bogata in raznovrstna. Po »Novih Akordih« Slovenci še nismo imeli tako lepega glasbenega lista kot so »Zbori«.

—k Kosmos, kakor druga leta, tako tudi letos opozarjam učitelstvo na poljudno znanstveno revijo »Kosmos«, ki izhaja že mnogo let v Stuttgartu. Število naročnikov že daleko presega 1/4 milijona, kar potrjuje njeno popularnost in vrednost. Letno izide 12 bogato ilustriranih zvezkov in štiri knjige. Vsak naročnik dobiva tudi druge znanstvene knjige iz njene založbe po znatno nižji ceni. Vsebine letošnje 1. številke je: Misli na prado naše zemlje in človeštva. — Spirit iz dima. — Pritisk krvi in povpanjenje žil. — Zeleni žarek. — Štirinožna ptica. — Je svet neskončen?

—k Članki o nekaterih interesantnih rastlinah, živalih, otokih, pojavih v zraku, v vodi itd. Letos izide štiri knjige: 1. Harmonija v naravi. — 2. Med ekvatorjem in polom. — 3. O izvoru umetnosti. — 4. Planeti in ljudje. Naročnina za celo leto znaša 1/8 rentnih mark (12 zvezkov + 4 knjige). Revijo posebno priporočam učiteljskim knjižnicam. Zahtevajte prospekte in pišite na naslov: T. Seiškar, šol. upr. v Cerkljah ob Krki.

—k »Ženski svet« — letnik IV. — 1. štev. — Z letošnjim letom stopa ta lepi slovenski ženski list v četrto leto svojega obstoja. Previdno, a vztrajno se dviga in izpopolnjuje njegova vsebina. Beletistični del, četudi nismo še srečali dosedaj v njem še vseh naših literarnih prvakov, prinaša prav prijetne, pomembne in lepe stvari. Ta številka se odlikuje posebno po lepem članku (pod »Obrazi in duše«) o Lejli Faturojevici. Komu ne gre do srca črtica »Moji koledarček«. Pesnice so polne občutja. Članek Manice Komanove o naši igralski umetnici Polonci Juvanovi s sliko proslavlja njen igralski jubilej. Tudi strokovni del je lepo zastopano. Zanimivi in poučni so članki o vzgoji, ki jih nadeja Gizele F. Izvestja so vedno v koraku z današnjimi pojavi ženskega gibanja po svetu. — Priloga je znatno povečana in bogata lepimi predlogi za ročna dela, kakor tudi obširna v razgovorih, odgovorih in nasvetih, ki pričajo o živahni zvezi med naročniki in listom.

— Skromen, a primeren je notranji okrasek lista. Ljubko nas pozdravljajo v novih inicijalkah izza čipkaste okvirja ženske glave v naših narodnih nošah. Inicijalka je narisal akademski slikar g. M. Gaspari. »Ženski svet«, bodi pozdravljen v četrtem letu svojega dela. — Naroča se pri upravi za Jugoslavijo v Ljubljani, Karlovska cesta 20/1. Letna naročnina Din 64, polletna Din 32, četrtletna Din 16. — Nove naročnice naj se požurijo s prijavo, da ne bo zopet kakor v vseh prejšnjih treh letih, zmanjkalo lista.

—k Dr. Janko Kotnik, »Slovensko-francoski slovar« s seznanom nepravilnih glagolov. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena vez. izv. 70 Din.

Po svetovni vojni se je težje glede znanja tujih jezikov slovenskega naroda pomaknilo od nemščine k francosčini in čez 10 let bo znal vsak izobražen Slovenec francosko, kot je znal svoje dni nemško in ker je v srednjih šolah francosčina vpeljana že v drugem razredu, se bo naš dijak v 7. letih že prav dobro navadil tega svetovnega jezika naših političnih zaveznikov. Zato moramo samo z največjim veseljem pozdraviti dejstvo, da je Jugoslovanska knjigarna izdala prepotraben slovensko-francoski slovar. Besednjak je plod mnogoletnega dela in truda priznanega strokovnjaka dr. Kotnika. Ima približno 25.000 slovenskih izrazov, besed-izločnic, francoskih besedi pa skoro še enkrat toliko. Ako s 1000 besedami za silo že govorimo tuj jezik in se za prvo potrebo lahko s 1000 besedami izražamo, in ako vemo, da povprečen inteligent v jeziku, v katerem govori, ne rabi več kot 5000 do 8000 besedi, nam obilica besednega zaklada v tem besednjaku ne samo imponira, ampak nas naravnost preseneti. S pomočjo tega slovarja bo učenje francosčine prava igra, trgovci bo segel po njem, dijak bo izborna služil, vsakomur, ki bo iskal francoskega izraza, bo prišel prav. Vsebuje tudi najskritejše besede slov. besednega zaklada, obravnava vse stroke, od filozofije do vsakdanjih potreb preproste govorice, od znanstva do zabave, od resne plati do humorističnega shvačanja. Tudi na frazeologijo se v polni meri ozira. Koncem knjige je pridejan še vrlo potreben seznam francoskih nepravilnih glagolov, ki je prava tolažba vsakemu nefrancozu. Knjiga je priročna in zelo okusno opremljena, tisk lep, jasen, čist in nepremajhen, papir prav dober, tako, da lahko trdimo: zlato jedro v okusni opremljeni.

Kupite „ZVONČEK“!

UPRAVA ZVONČKA

ima naprodaj sledeče letnike Zvončka:

LETNIK 1919, 1920, 1921, 1923, 1924 in 1925.

Cena nevezanim letnikom
à 30 Din, vezanim à 45 Din.

TOVARIŠICE IN TOVARIŠI!

Pridobite nam na vsaki šoli vsaj dva odjemalca
za stare, še vedno aktualne letnike Zvončka.

Pravilnik pravno-obrambnega odseka UJU Pov. Ljubljana.

(Sprejet z vnešenimi izpremembami na seji pravno-obrambnega odseka 9. januarja 1926.)

I. Namen

Čl. 1. Pravno-obrambni odsek ima nalogo:

a) zbirati točne podatke o vseh krivicah, ki se dogajajo našemu stanu kot celoti potom državnih in samoupravnih oblasti tiska in javnega mnenja ter organizirati po lastni prevdarnosti primerno zaščito oziroma obrambo;

b) vplivati potom poverjeništvu, lastnega tiska in dnevnega časopisja ter potom poslaniških klubov oziroma poslancev na sestavo oziroma izpremembo prosvetnih in onih splošnih zakonov in uredb, ki se tičejo vitalnih interesov prosvete, šole in učiteljstva;

c) nuditi organiziranim članom na njihovo zahtevo:

a) pravne nasvete,

b) dejansko pravno pomoč in varstvo pri vseh sodnih in izvensodnih oblastvih in uradih.

II. Sestava odseka

Čl. 2. Odsek sestoji iz dveh oblastnih pododsekov:

a) ljubljanskega za območje ljubljanske oblasti;

b) mariborskega za območje mariborske oblasti.

Čl. 3. Odsek pov. sestoji: a) iz enega zastopnika ožjega sosveta; b) iz obeh stalnih pravnih referentov oblastnih pododsekov; c) iz 5 izrednih članov, ki jih izvoli širji svet, oziroma delegacija pokrajinske skupščine izmed sebe za čas svojih zasedanj.

Čl. 4. Vsak pododsek sestoji: a) iz enega stalnega pravnega referenta (glej čl. 3. b), ki je strokovno več v pravno-administrativnih vprašanih prosvetne stroke; b) iz dveh stalnih članov. Vse tri člane pododseka voli delegacija pokr. skupščine iz najbližje okolice oblastnih sedežev.

Čl. 5. Odsekovi člani se konstituirajo po izvolitvi in si porazdele funkcije.

V vseh slučajih je izvoliti tudi namestnike.

III. Delokrog funkcionarjev.

Čl. 6. Načelnik sprejema vse dopise, sklicuje in vodi sejo zastopa odsek na zunanji hrani odsekov pečat in skrbi za nemoteno redno poslovanje; podpisuje vse spise in zapisnike.

Čl. 7. Stalni pravni referent, posluje kot tajnik oskrbuje pisarniške posle, sestavlja poročila za stanovski tisk, spisuje in sodpisuje zapisnike ter podaja poročila o odsekovem delovanju. Stalni pravni referent sprejema v izvršitev poverjene upravne slučaje jih prouči ter stavi primerne predloge za njih pravno rešitev; manj važne pa rešuje po potrebi sam.

Čl. 8. Gospodar vodi vse v njegovo področje spadajoče knjige in račune, sprejema in izdaja v izplačilo od glavnega blagajnika poverjeništvu nakazani denar in sodpisuje z načelnikom vse spise, ki se nanašajo na denarne zadeve. — On tudi sestavlja in podaja poročila o odsekovem gnotnem stanju ter skrbi za pomnožitev »obrambnega sklada« in vodi evidenco o tem.

IV. Notranje poslovanje.

Čl. 9. V izredno važnih stanovskih načelnih slučajih zborujeta oba pododseka skupno menaje v Ljubljani in Mariboru, oziroma se pritegne k sejam oblastnega pododseka tudi lahko samo pravnega referenta druge oblasti.

Take seje sklicuje načelnik odseka, iz kojega sredine je zadeva izšla, a vodi jih domači načelnik.

Čl. 10. Potne in druge stroške se izplačuje iz obrambnega sklada Pov. UJU proti obračunu.

Čl. 11. Lokalne seje se vrše po potrebi.

Čl. 12. Za izvršitev od seku odobrenih sklepov se sme referent posluževati po potrebi tudi od odseka določenega odvetnika oziroma drugega strokovnjaka ali pa tudi predsednika pristojnega učiteljskega društva oziroma pravnega zaupnika pri okrajnih društvih.

Čl. 13. Odsek sklepa z nadpolovično večino ob enakem številu glasov odločuje načelnik.

Čl. 14. V rubriki »Učiteljski pravnik« našega stanovskega glasila razglašajo stalni pravni referent vse odločitve in razsodbe načelnega pravnega pomena in daje pravna pojasnila splošnega značaja.

Čl. 15. V »Obrambnem vestniku« pa priobčuje le slučaje ki služijo v splošno obrambo učiteljstva ter v informacijo in orientacijo za isto.

V. Obrambni sklad

Čl. 16. V svrhu gnotnega poslovanja odsekov plača vsak organiziran član skupno z ostalo društveno članarino v obrambni sklad letni znesek kojega vsi določijo pokrajinska skupščina.

Čl. 17. Odsekovi dohodki pa so tudi:

1. prostovoljni doneski članstva, ki preime ugodno rešitev svoje zadeve, ali nasvet;

2. globe in prostovoljni doneski od razsodb in poravnay, in

3. volja in darila.

Čl. 18. Morebitni primanjkljaj odsekov krije na podlagi sklepa ožjega sosveta poverjeništvu v Ljubljani, ki daje tudi v slučaju nujne potrebe prednime na račun obrambnega sklada.

Čl. 19. O svojem denarnem poslovanju polaga odsek letni obračun poverjeništvu, najkasneje v januarju vsakega leta.

Čl. 20. Pravni slučaj, ki so načelne važnosti za vse učitelstvo, se izvedejo lahko na stroške odseka. Odsek poverjeništvu odloča je-li podan za to razlog.

Čl. 21. Prizadetemu sme obrambni odsek dovoliti odplačevanje v zaporednih mesečnih obrokih

VII. Pravna pot.

Čl. 22. Kdor išče pravne pomoči pri odseku, naj se obrne na vsakokratnega načelnika pristojnega pododseka ter pride ne zakonito pooblastilo, da je plačnik nastalih stroškov, da se pokori vsem določbam pravilnika in da sme odsek po potrebi naletiti tudi pravnega zastopnika.

Čl. 23. Vsakdo je odgovoren tudi za istinitost svojih navedb ter je dolžan staviti odseku na razpolago vse, kar je za pravilno presojo danega slučaja potrebno.

Čl. 24. Kdor je odstopil svojo zadevo odseku je dolžan, da niti v javnosti niti privatno ne podvzame ničesar, kar m dogovorno z odsekom.

Čl. 25. Odsek izda o vsakem pravnem slučaju prizadetemu članu pismeno obvestilo o uspehu s pripombo, na čigave stroške se je postopanje izvršilo. O načelnih razsodbah obvesti tudi poverjeništvu in stanovski tisk.

Čl. 26. Pravno varstvo se odtegne brez vsake obveze:

1. kdor poda neresničen, potvoren opis pravnega slučaja, kakor tudi kdor zamoči važne okolnosti, ki bistveno spremene položaj;

2. kdor podvzame v pravnem slučaju, ki ga je izročil odseku, kakršnekoli pravne korake brez vednosti oziroma proti volji odseka;

3. kdor se brani izpolniti obveze čl. 22.

4. V vseh slučajih pa mora povrniti že nastale stroške.

Čl. 27. Pravno varstvo se odklanja, a se članom pomaga s pravnimi nasveti: 1. pri tožbah zaradi žaljenja časti, če ni bil žaljen kot uradna oseba, oziroma v zvezi s svojo službo;

2. pri tožbah zaradi telesnega kaznovanja otrok.

Čl. 28. V disciplinarnih zadevah prevzema odsek pravno varstvo le v načelnih slučajih če se je izvršila kršitev zakona. V ostalih disciplinarnih zadevah, kakor tudi v zadevah imenovanih in kvalifikacije odsek načeloma ne posreduje.

Čl. 29. Vsako posredovanje pa že v naprej odklanja v vseh slučajih, ki niso v skladu s stanovsko častjo in učiteljskim poklicem.

Čl. 30. Odsek je upravičen zaprositi posredovanje brez nadaljne utemeljitve odkloniti sklicevaje se zgolj na čl. 29.

Čl. 31. Kot prizivne instance je smatrati za pododseka odsek poverjeništvu za tega pa ožji svet. V vsakem slučaju pa ima prizadeti pravico prisposovati razpravi v njegovem slučaju, se zago-

varjati in navajati razloge, ali pa za to poveriti svojega pooblaščenca.

V zmislu sklepa pokrajinske skupščine »Pov. UJU Ljubljana« v Šošanj (glej »Učit. Tov.« štev. 27. 1. 1. resolucije in »Učit. Tov.« štev. 29. sklepe — pravno-obrambni odsek) točka 3. priobčujemo gornji pravilnik. Osnutek bo predložen pokrajinski skupščini, kjer dobi poslovnik svojo končnoveljavno sankcijo.

Člani obeh odsekov so: I. Gnuš Anton, Dimnik Ivan, Zupančič Vita, Gregorič Vinko, Požar Vladko; II. Šumer Hinko, Alt Aleksander, Knaflič Rado, Majcen Mirko, Godec Marija.

Pozivamo članstvo, da se obrača v vseh pravnih in obrambnih slučajih potom poverjeništvu (le v osebnih slučajih direktno) na odsek. Prilože naj pa vedno znamko za odgovor. V svrhu kritja stroškov, ki jih bo imel v posameznih slučajih odsek, bo priložena položnica za »obrambni sklad« poverjeništvu.

Odseki imajo glasom sklepa pokrajinske skupščine v Šošanju pravico, da pričnejo takoj s poslovanjem.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= ZBOROVANJE UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO se bo vršilo v sredo 10. februarja 1926 v III. deški osnovni šoli dopoldne ob pol 9. uri. Na dnevnem redu je: 1. Program društvenega dela v letu 1926. Govori predsednik. 2. Društvene poglobitvene diskusije, poročila tov. Grčar, 3. Deklaracija, govori tov. Hren, 4. Slučajnosti. Tovariši in tovarišice se pozivajo, da prouče Deklaracijo, priobčeno v 2. številki »Učit. Tovariša«, da jim bo lažje udeležiti se debate in staviti samostojne predloge o njej.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KONJIŠKI OKRAJ zboruje v ponedeljek, dne 8. februarja 1926 ob 10. uri v deški šoli v Konjicah. Vzpored: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi. 3. Volitev novega odbora. 4. Šola in doma, predava tov. Lojze Bercé. 5. Razgovor o izbiri snovi zemljepisne, bajeslovne in zgodovinske vsebine za posamezne šolske okoliše konjiškega sreza. 6. Posvetovanje o volitvi učiteljskega zastopnika in njeva namestnika v sresko ocenjevalno komisijo. 7. Stanovske zadeve. 8. Slučajnosti. Točke 3.—5. so v dopolnivi občnega zbora z dne 16. januarja t. l. — Udeležba obvezna! — Odbor.

= UČITELJSKO DRUŠTVO MARIBORSKEGA ŠOLSKEGA OKRAJA zboruje v torek 9. februarja t. l. ob 10. uri v »Narodnem domu« v Mariboru po sledečem dnevnem redu: 1. Zapisnik in dopisi. 2. Diskusija o deklaraciji. 3. Ob 11. uri g. dr. Marinič o šolski higijeni. 4. Predlogi in slučajnosti.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA DOLENJELENDAVSKI SREZ bo zborovalo dne 20. februarja t. l. ob 10. uri v risalnici meščanske šole v Dolnji Lendavi. Dnevni red: 1. Poročilo o seji širjega sosveta dne 10. januarja 1926 v Ljubljani. 2. Volitev novega odbora. 3. Predavanje gđ. tov. M. Kokaljeve o Levu Tolstoju. 4. Računski pouk. Predava tov. A. Kreps. 5. Slučajnosti. Dolžnost vsakega člana je, da pride na zborovanje. — Predsednik.

Podpirajte prosvetni sklad!

LE ORGANIZIRANO PROSVETNO DELO nam bo doneslo večje in trajne uspehe, zato poročajte o vsem in vzpodbujajte vse, ki imajo voljo do dela, naj vstopijo v naš krog kulturnih in prosvetnih delavcev in naj korakajo z nami — za skupnimi smotri!

Radi izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si za jesen in zimo

„KARO“ čevlje

Lastne delavnice. Cene solidno.

MARIBOR

Koroška cesta 19

Le najbolje je najceneje